

Mefjärdsinfo – Hösten 2013

I detta nummer:

- ▲ Ordföranden har ordet.....1
- ▲ Avloppsnytt 2
- ▲ Vattnet i våra brunnar5
- ▲ Skärgårdstrafiken.....6
- ▲ Ornö Fiber9
- ▲ Göken9
- ▲ Ambulanshelikoptern.....11
- ▲ Åsknedslag Krokholmen ...12
- ▲ Stadgeändringsförslag13

Ordföranden har ordet

Sommaren på Mefjård har varit lång, härlig och fylld av soliga dagar även om början av sommaren bjöd på mycket blåst. Jag hoppas ni alla haft tid att njuta av skärgården när den är som bäst – till på köpet utan alger! Som vanligt har sommaren varit full av aktiviteter – ett fantastiskt midsommarfirande med över 300 deltagare och Skogholms orkester,

Mefjärdsjoggen som denna gång blev en tävling mellan familjerna Sellergren och Nicolaysen bakom segrande Emil Wingate, barnaktivitet och trubadur. Styrelsearbetet har under sommaren kretsat mycket kring myndighetskontakter, vatten- och avloppsfrågor, det senare i tätt samarbete med öns avloppsgrupp. Mefjård har varit representerat vid alla dessa möten (i motsats till de flesta av våra grannöar) och visat att vi är engagerade i dessa frågor. Nu väntar vi på resultatet på SMOHF:s inventeringar och behandling av insända ansökningar. Några av oss har nu fått svar från SMOHF på gjorda inventeringar och insända ansökningar och det verkar som man långsamt börjar få en mer pragmatisk syn – tack och lov och vi hoppas på en fortsättning i sammananda.

Styrelsen har nu gjort en revision av stadgeändringsförslaget som skall tas upp till behandling vid kommande årsmöte. För att alla medlemmar skall få tid att läsa och begrunda innan beslut tas har vi valt att bifoga stadgeförslaget i detta nummer – liksom årsmötesprotokollet.

I skrivande stund har sommaren 'släckts ned', vattentemperaturen närmar sig tiograderstreck och ett Mefjärdsbesök behöver kanske förgyllas av en härlig brasa och / eller en bastu.

Nytt från Avloppsgruppen

Nu har det, glädjande nog denna gång, börjat hända en del saker på avloppssidan!

SMOHF har bl a beslutat att ge tillstånd att installera Ecomatic Willa som undantagslösning och öar utan broförbindelse utgör ett sådant undantag vilket innebär att flera av er troligen redan fått positiva meddelanden från SMOHF. På Ornö (Söderviken) så har en fastighetsägare överklagat (till Länsstyrelsen) ett avslag från SMOHF att installera BioBoxen och faktiskt fått rätt och fått ok att använda den lösningen. SMOHF har dock sedan överklagat Länsstyrelsens beslut och ärendet går därmed vidare till Mark- och miljööverdomstolen! Det finns även, inom projektet Green Island, planer på att starta ett försök, i Norrtälje, med BioBoxen som lösning.

Återkommer om detta senare men studerar man, vilket jag gjort, Havs- och Vattenmyndighetens (HaV) slutrapport till regeringen innehållande förslag till nya föreskrifter så bör enklare lösningar som BioBoxen kunna bli aktuella även för oss. Förutsatt att de nya föreskrifterna beslutas innan klockan klämtar för oss. HaV's slutrapport bör dock kunna vara användbara i dialogen med SMOHF eftersom HaV påtalar och tydliggöra några av problemen med de "allmänna råd"

som idag används som regelverk av bl a SMOHF.

Som sagts ovan så har nu Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) publicerat sin slutrapport av sitt regeringsuppdrag Enskilda avlopp och jag har läst, pratat med HaV, och försökt förstå vad detta kan innebära för oss. Målet med rapporten är att föreslå nya föreskrifter, istället för de råd som finns idag, för området Enskilda avlopp och rapporten innehåller förutom gränsvärden och krav även förslag på skatter/avgifter för att påskynda nödvändiga förändringar. Tyvärr innebär nog delen om skatter/avgifter att det kommer ta en del tid innan regeringen fattar nödvändiga beslut. Skattehöjningar brukar ju inte höra till det man driver hårdast ett valår... Nåväl som jag tidigare skrivit så har både HaV och Länsstyrelsen i Stockholm uttryckt missnöje med SMOHF's tolkningar av de föreliggande allmänna råden och förslagen till nya föreskrifter är betydligt tydligare och gör bland annat tydlig skillnad på BDT-avlopp (Bad-, disk-, tvättavlopp) och övriga avlopp.

Nedan tar jag upp några avsnitt som jag anser viktigast och som påverkar vår situation. Vill ni läsa hela rapporten så finns den på www.havochvatten.se.

Dimensionering

En anläggning ska dimensioneras

utifrån förväntad belastning och ett hushåll anses motsvara minst fem personer, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Fritidsboende men framförallt vattenbrist kan betraktas som särskilda skäl. Angående volymen av avloppsvatten som anläggningen skall kunna ta emot så utgår man från Svenskt Vattens riktvärden för vattenförbrukning (per person och dygn):

- 10 l för dryck och mat
- 30 l för toalettpolning
- 30 l för disk
- 20 l för tvätt
- 60 l för personlig hygien
- 10 l för övrig användning.

För BDT-avlopp gäller således en volym av 120 liter där man för de fastigheter som använder sjövatten direkt även troligen kan räkna bort de 20 liter som avser tvätt eftersom det i detta fall förutsätter tvättmaskin.

Skyddsnivåer och skyddsåtgärder
En brist i de allmänna råd som idag används är att det inte görs någon skillnad i kraven på rening av BDT-avlopp och avlopp innehållande även WC-vatten. Bedömningen och hanteringen mellan olika kommuner har även varierat kraftigt vilket inte accepteras i de nya föreskrifterna. I vårt fall har detta inneburit att kraven på våra ”enkla” avlopp har saknat proportioner och i princip krävt en fullskalig infiltrationsanläggning eftersom

skärgården har klassificerats som område med ”Hög Skyddsnivå”. Klassificering föreslås även i fortsättningen bestå av tre nivåer med den stora skillnaden att för BDT-avlopp så är endast den grundläggande nivån tillämplig.

Reduktionskrav

Om WC-avloppsvattnet ta om hand genom t ex kretsloppshantering, sluten tank (eller genom latrinhämtning) hamnar ca 90 % av kväve och fosfor i jorden/tanken, tillsammans med över 99 % av smittämnen. Detta innebär att genom källsortering av WC-vatten från avloppet uppfylls de reduktionskrav som gäller inom nuvarande hög skyddsnivå-områden beträffande kväve och fosfor. Om toalettavloppsvatten sorteras bort uppnås 40-50 % reduktion av organiska ämnen (BOD7).

I de kommuner (t ex Haninge) där höga krav ställs på den markbaserade BDT-anläggningen, har man inte sett till de samlade utsläppen från huset, utan bedömer toalettavloppsvattnet och BDT-avloppsvattnet för sig. Dessa krav blir då, enligt HaV, oftast orimliga i förhållande till miljönyttan. Med hänsyn till detta bör de krav som ställs i framtida reglering utgå från de samlade avloppslödena från huset. Praktiskt innebär detta att förutsatt att man ej har varken fekalier eller urin i avloppsvattnet

utan tar hand om detta på annat sätt (kretsloppslösningar är att föredra) så har man redan uppfyllt kraven på fosfor och kvävereduktion samt knappt hälften av reduceringskravet (90%) av organiska ämnen.

Tidigare har det varit mycket svårt att få fram tillåten mängd utsläpp eftersom analys av avloppsvatten är mycket ovanligt i tillståndprocessen men i HaV's rapport har man i alla fall sammanställt vad det skulle innebära (om man analyserade). Här följer således några tabeller för vägledning där man beräknat sammansättningen av olika avloppsfraktioner samt vad detta innebär i reduktionskrav.

Specifik och total föroreningsbelastning från avloppsfraktioner, samt procentuell fördelning						
Fraktion/typ	Organiska ämnen		Fosfor		Kväve	
	g/p. d	%	g/p. d	%	g/p. d	%
Fekalier + papper	30*	45	0,5	30	1,5	10
Urin	5	10	1	60	11	80
BDT	30*	45	0,2**	10	1,4	10
Totalt	65	100	1,7	100	14	100

g/p. d = gram per person och dygn

Om dessa halter då räknas om för den aktuella avloppsvattenmängden så ser det ut enligt följande:

Koncentration i hushållsavlopp beräknat på en användning av totalt 160 liter per person och dygn varav 120 l/p och dygn för BDT		
	Totalt avlopp	Endast BDT
Flöde (l/p och dygn)	160	120
BOD ₇ (mg/l)	400	250
N-tot (mg/l)	90	12
P-tot (mg/l)	10	1,7

Vilket då för oss med uteslutande BDT-avlopp innebär följande:

Reduktion av förorening, vägledande omvandlingstabell, vid anslutning av endast BDT			
	BOD ₇ (mg/l)	N-tot	P-tot
BDT	40	Inga krav	Inga krav
<i>Observera att detta är det som "får" finnas kvar efter rening (av de ursprungliga 400 mg/l)</i>			

Nu börjar det faktiskt bli intressant eftersom man i HaV's rapport slår fast att man skall utgå från hela husets/fastighetens utsläpp (inkl fekalier och urin) så handlar det alltså om att reducera de organiska ämnena (BOD₇) från 250 mg/l till 40 mg/l (istället för från 400 till 40 mg/l) vilket innebär att anläggningen man installerar skall klara av att reducera de organiska ämnena (BOD₇) med 84% av BDT-vattnet. Som ni ser så krävs inte heller någon ytterligare reduktion av fosfor och kväve utan nödvändig reduktion har redan skett i och med att fekalier och urin tas om hand på annat sätt. De mer moderata reduktionskraven som rekommenderas av HaV öppnar möjligheten att få enklare anläggningar godkända. Som ni ser så händer det en hel del på området just nu och det finns nog anledning att avvakta innan man sätter spaden i jorden!

Avloppsgruppens ambition är även att försöka pressa priser och förbättra villkor för de lösningar som blir aktuella på Mefjärd - men för att vi skall kunna göra någon nytta för er så behöver vi veta vilka lösningar ni fått tillstånd att installera och när ni

vill genomföra installationen. Hör av er!

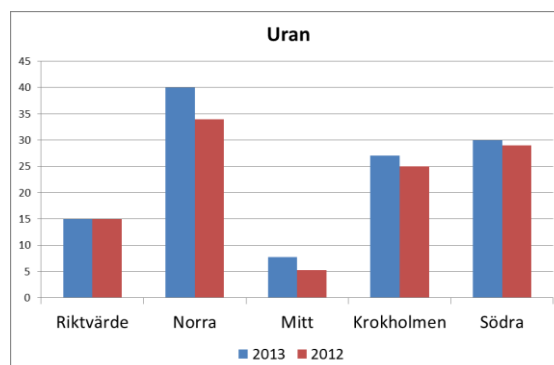
Torbjörn Nordström (1:43)
nordstrom.torbjorn@gmail.com

Vattnet i våra brunnar

Alltsedan Mefjärds Sportstugeförening bildades och övertog allmänningen har medlemmarna kunnat hämta dricksvatten i en av de fyra brunnar på ön som föreningen förvaltat och underhållit. Sedan 80-talet har vattenprover tagits regelbundet och på senare år årligen för att kontrollera att vattnet har varit tjänligt och om så inte varit fallet har åtgärder (t ex spolning) vidtagits för att vattnet skall vara tjänligt – och vad vi vet har ingen hittills blivit sjuk av att dricka vattnet i brunnarna.

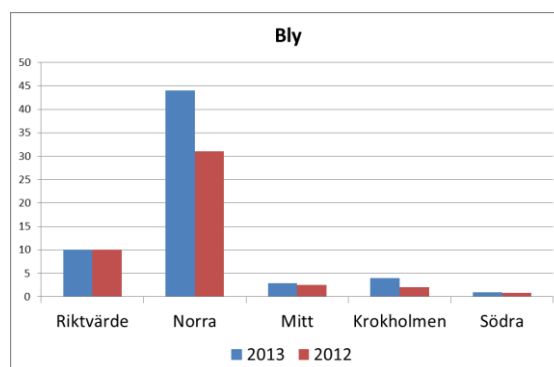
Sedan flera år har radonhalten reducerats inom godkända gränsvärden för de brunnar där dessa tidigare överskreds.

Sedan 2012 har provtagningen utökats att även omfatta tungmetaller. Detta har gjort att de flesta brunnar uppvisar något eller flera värden som klassificeras som 'tjänligt med anmärkning' utan att det vattnet nödvändigtvis har förändrats – vi bara vet mer än förut.

Tungmetallvärdena tycks vara så stabila att det är meningsfullt att jämföra dem med rekommenderade gränsvärden.

Det rekommenderade (provisoriska) gränsvärdet för uran ligger på 15 µg/l. Alla brunnar utom mittbrunnen har högre värden, vilket i och för sig inte är förvånansvärt då berggrunden i Uppland ofta innehåller uran. Inom EU finns inget fastställt gränsvärde. I USA och Kanada däremot är gränsvärdena 20 resp 30 µg/l. Mer om uran i dricksvattnet finns all läsning på nätet bl a på www.slv.se (Livsmedelsverket)

Blyhalterna håller sig långt under gränsvärdet 10 µg/l utom för norra pumpen.

I övrigt tycks tungmetallhalterna vara under kontroll i samtliga brunnar.

Den höga blyhalten i den norra pumpen har resulterat i att många medlemmar som tidigare tagit sitt dricksvatten från denna brunn valt att hämta sitt vatten på annat håll. Det låga vattenuttaget har sedan resulterat i höga halter av koliforma bakterier. En negativ spiral har uppstått.

Styrelsen utreder för närvarande olika möjligheter (bl a tungmetallfilter) för att åter kunna erbjuda medlemmarna på norra ön tjänligt dricksvatten inom rimligt gångavstånd. Vi återkommer i denna sak senast vid kommande årsmöte.

Skärgårdstrafiken tur - retur

Som väl ingen av oss kan ha undvikit att notera har den planerade upphandlingen av skärgårdstrafiken

havererat och vi kan dra en suck av lättnad – allt fortsätter som vanligt ett tag till ...

I tidningen Skärgårdstrafikanten 4/2013 finns en bra sammanfattning i denna bedrövlige sak:

Måndagen den 23 september föll upphandlingen av skärgårdstrafiken på de brister och den kritik som har följt upphandlingen under hela processens gång. Upphandlingen rörde bemanning av Waxholmsbolagets fartyg, ansvar för underentreprenörer i trafiken, trafikledning och terminalbemanning för minst tio år framåt. Det visade sig till slut att det inte på ett godtagbart sätt gick att göra de nödvändiga justeringar för att komma till rätt med bristerna i en medioker upphandling som baserades på en amatörmässig, okunnig och bristfällig konsultrapport från KPMG år 2009, i ett upphandlingsunderlag med detaljerade tidtabeller, framtagna under tidspress och aldrig helt färdigställda. Hur fel kan det bli? Ett av många syften med upplägget av denna upphandling var att några politiker har uttryckt missnöje med den upphandling av skärgårdstrafiken som genomfördes 2006 och ville med 2013-års komma till rätta med uppfattade brister i 2006-års process samt förstärka upphandlingskompetensen i

landstinget och rederiorganisationen. Följden blev en avbruten upphandling 2013 alltmedan flertalet avtal från 2006 lär bestå till åtminstone 2015...

Ju mer företrädare från Landstinget försökte lugna kritiken, desto mer misstänksamma blev skärgårdens boende, resenärer, kommuner och organisationer. Skrivelser, inlägg i tidningar, möten med politiker och tjänstemän, trafikantföreningens medlemsmöten samt artiklar och inlägg på nätet har följt i upphandlingens kölvatten.

Den 15 augusti skickades en skrivelse från skärgårdens organisationer till trafiknämndens ledamöter och andra berörda politiker och tjänstemän, en skrivelse som inleds: *"Vi skärgårdsorganisationer" ... "som företräder en stor del av skärgårdens hel- och deltidboende, näringsliv och trafikanter har tappat allt förtroende för den pågående upphandlingen av den skärgårdstrafik som berör oss och våra medlemmar."*

Under våren, sommaren och hösten har media; rikstidningar, lokaltidningar, TV och radio allt oftare rapporterat om protesterna. I bl a Svenska Dagbladet har processen uppmärksammats i en serie reportage som med dramaturgisk fingertoppskänsla följt utvecklingen.

Värmdö kommunstyrelsepresidium

med Moderaterna, Folkpartiet och Socialdemokraterna författade i mitten av september ett brev ställt till trafiknämnden med uppmaningen att upphandlingen bör avbrytas. En likartad kritik framfördes från Haninge kommun och från Skärgårdsstiftelsen har skrivelser avsänds men har icke resulterat i godtagbara svar.

...

Enskilda politiker har i flera år kritiserat upphandlingen såsom den var utformad. Folkpartiet, som ända sedan februari har uttryckt stark kritik mot upphandlingen, höll fast vid denna ståndpunkt till dess att upphandlingen avbrutits, Miljöpartiet som har varit tveksamma men inte slutligt tagit ställning mot upphandlingen, gjorde dock så och sammanträdesdagens morgon kom pressmeddelandet där miljöpartiet konstaterade: *"- Trots att vi genom förhandlingar med alliansen fått igenom vårt krav på ytterligare turtimmar i mellanskärgården, återstår det alltför många frågetecken och oklarheter. Vi kan inte ta ansvar för en bristfällig helhet och drar oss därför ur."* Med detta besked fanns en stabil majoritet bland trafiknämndens ledamöter mot att fullfölja upphandlingen. Vid Centerpartiets möte under förmiddagen den 23 september beslöts att inte stödja upphandlingen och därmed återstod endast att

avbryta denna. Av de politiska partierna har endast Kristdemokraterna beklagat att upphandlingen avbröts.

Läs sedan några korta utdrag ur det ansvariga landstingsrådets sammanfattning - ett fantastiskt exempel på pikanta/patetiska politiska piruetter.

För drygt tre år sedan enades alliansen om att försöka modernisera och utveckla kollektivtrafiken till sjöss. Bakgrunden till ambitionen var flera. Många vittnade om att sjötrafiken på flera håll inte följt med i utvecklingen. Trafiken var på sina håll mer utformad efter den turistintensiva sommaren än för att skapa bra förutsättningar för människor att leva, bo och verka i skärgården året om. Även om turisttrafiken är avgörande för många innebar det att blinda fläckar fanns för möjligheten till en levande skärgård. Därtill baserade sig trafiken på ett svåröverskådligt lapptäcke av avtal, överenskommelser och olika antaganden. Därför fanns det ett behov att lyssna till och bättre förstå skärgårdsbornas villkor, liksom att skapa en uppdaterad helhetsbild av trafiken. Dessutom ville vi formulera en bättre, mer transparent och långsiktig strategi för hur sjötrafiken skulle upphandlas och utföras. Tack vare den genomlysning som

genomförts har vi i dag också värdefull kunskap om vad som är bra och vilka saker som kan bli bättre. Waxholmsbolagets varumärke har till exempel fått mycket höga betyg, men när vi frågar resenärerna om tidtabellerna är det endast omkring hälften som är nöjda. Det kan vi aldrig nöja oss med.

En viktig del i arbetet har också varit att skapa förutsättningar för flera entreprenörer att vara med i utvecklingen av sjötrafiken. Därför inleddes arbetet med att upphandla sjötrafiken utifrån den nya kollektivtrafiklag som träder i kraft den 1 oktober. Till del har denna process varit framgångsrik, till andra delar har den lämnat en del i övrigt att önska. I detta tar vi självfallet på oss vår del av ansvaret.

I andra delar har frågor väckts som rör hur trafiken ska utformas och upphandlingen praktiskt kunna nå önskad effekt. Bland annat har tidtabeller, de gamla ångfartygens roll och möjligheten för de mindre entreprenörerna att köra trafik diskuterats. Allt detta har varit högst berättigade frågor som vi moderater engagerat oss i för att söka svar på. Bland annat har vi skapat utrymme för att öka den befintliga trafiken, öppnat för nya båtlinjer och föreslagit att sjötrafiken tillförs betydande resurser.

Trots intensiva samtal finns en upplevelse av obesvarade frågor kring upphandlingen av sjötrafiken i Stockholmsregionen. Detta – tillsammans med vår önskan att finna bred samstämmighet – gör att vi nu kommer att ta initiativ till att avbryta upphandlingen och skapa ett särskilt sjötrafikråd för att fördjupa samarbetet med de som bor och arbetar i skärgården.

Fiber till Mefjärd - och först av alla!

Styrelsen för Ornö Fiber har försett oss med aktuell information om hur projektplaneringen har framskridit: I princip har Ornö Fiber fått alla penningbidrag till första etappen godkända, men det saknas ett formellt beslut i Haninge kommun. Första etappen är Mefjärd och Mörbyfjärdens tomtområde på Ornö. Tanken så här långt är att starta med Mefjärd, främst beroende på att styrelsen i Ornö Fiber vill samordna arbetena med den påtänkta entreprenaden för gemensamt avlopp

i Mörbyfjärd, och de ligger lite efter fiberprojektet i sin planering. Ornö Fibers styrelse kommer att träffa kommunen inom kort och efter det ha ett nytt telefonmöte, med deltagande från Mefjärds Sportstugeförenings styrelse.

Nästa steg är att bilda en ekonomisk förening och utse styrelse till den. Den ekonomiska föreningen skall sedan ha de presumtiva kunderna som medlemmar och det är i den ekonomiska föreningens regi som utbyggnaden kommer att ske. Det ger avdragsrätt för moms, vilket behövs för att inte ekonomin skall spricka.

När den ekonomiska föreningen är på plats kommer ett prospekt med alla villkor och priser att skickas ut till alla fastighetsägare där utbyggnad skall ske. Trolig byggstart blir när tjälén går ur marken i vår.

Gunnar Huss

Göken

Försommaren 2012 såg vi hur ett skyggt rödstjärtpar byggde sitt lilla bo i förstukvistens tak, där de la sina vackra ljusa blågröna ägg. Vad vi då inte visste, var att en gök hade observerat samma lilla rödstjärtpar. Göken pysslar med s.k. häckningsparasitism. Vanligen lägger göken sitt ägg i bon av fåglar som är betydligt mindre än göken själv, till exempel hos sångare.

Olika gökhonor är specialiserade att lägga ägg hos olika fågelarter. Göken måste söka reda på just den fågelarts bo som den är inriktad på. Hon måste även kolla upp att kullen är nylagd, så inte ägget kläcks för sent. I varje bo lägger gökhonan endast ett ägg och i de fall där det finns 2 eller 3 gökäggen i ett och samma bo är det säkert ägg av olika gökhonor.

I förhållande till gökens kroppstorlek är gökägget ovanligt litet. Till färgen är det mycket varierande och

ofta finns en viss överensstämmelse mellan gökäggets färg och färgen hos fosterföräldrarnas ägg.

Den 20 juni (tror vi!) kläcktes det första ägget, givetvis gökens ägg, och den lille elakingen börjar direkt vräka ut de övriga, än så länge okläckta äggen. Första kortet på gökungen är taget 22 juni. Nu började ett enormt slit för röstjärtarna; en till synes omätlig fågelunge, som dessutom är nästan lika stor som sina "fosterföräldrar" kräver massor av mat. Vi fick på nära håll följa röstjärtparets tuffa arbete med att försöka mätta göken, från tidig morgon till sena kvällen. Den växte väldigt fort och var redan efter första veckan större än röstjärtarna. Gökungen var dessutom rejält kaxig där den låg i sitt rede.

Höll vi upp handen så mättades det kraftiga hugg med näbben samtidigt som den fräste! En riktig tuffing! Till slut lämnade gökungen boet, men ni ska inte tro att föräldrarna fick lugn

och ro. Nu flyttade göken sig mellan träden runt torpet och hördes ropa med sitt gälla ”kvirrr, kvirrr, kvirrr”, vilket vi snabbt förstod betydelsen av; ”maat, maat maat”!

Rödstartparet fortsatte ytterligare ett par veckor med att förse den ”lilla” gökungen med mat. Vi lyckades få en del bilder på den, där i träden. Vid lite noggrannare koll på fotona, så tror vi att det förmodligen var åtminstone två, kanske tre, gökungar som blivit uppfödda i grannskapet, av andra rödstartar.

Lotta & Johan 1:31 (torpet)

Ambulanshelikopter som på beställning

Som en konsekvens av tidigare operativa ingrepp i min buk har jag erfarenhet av ett dussintal tarmvredsattacker, men efter ett operativt ingrepp på Danderyds sjukhus 2008 har jag varit förskonad. Tills i

sommar. Plötsligt slog det till ute på Notholmen. Efter kontakt med 112 beslöts att omgående hämta mig med ambulanshelikopter. Jag omkopplades till helikopterbesättningen som fanns på sin bas i Gustavsberg. ”Vi landar om 8 minuter” blev beskedet. Min fru rodde mig direkt över sundet och jag ankom samtidigt med helikoptern till helikopterplatsen på Mefjärd. 15 minuter efter start landade vi vid Danderyds sjukhus. Inom en halvtimme efter att ha ringt 112 var jag således på akuten i Danderyd! En månad senare var det dags igen. Efter att inte ha sovit en blund under natten och med starkt tilltagande smärtor återstod inget annat än att ringa 112. Inom en halvtimme var jag även denna gång landad på Danderyds sjukhus!

Mellan dessa två tillfällen fick en annan av våra medlemmar helikoptertransport från Krokholmen till sjukhus. Eftersom det inte gick att landa på Krokholmen tvingades man tillkalla sjöräddningshelikoptern med vinsch. Från den hovrande helikoptern vinschade man upp den skadedrabbade och lyfte över henne till den på Mefjärd väntande ambulanshelikoptern. Ingenting tycks vara omöjligt! Och gratis är det också.

Det är naturligtvis en väsentlig trygghetsfaktor för oss Mefjärdsbor att ha tillgång till denna förnämliga

ambulansservice och att ha fått belägg för att den fungerar på ett så utmärkt sätt.

Som framgår av bilden på ”min” helikopter, kan man landa på till synes otillgängliga ytor. Man har t ex landat på vår Waxholmsbrygga vid något tillfälle. Vi har ju den iordningsställda helikopterplatsen som huvudalternativ. Stora ängen är en annan möjlighet, som nyttjades vid mitt andra ”lyft”.

Deras krav för Stockholms-helikoptern är en fri yta om 25 x 25 meter dagtid och 25 x 50 meter i mörker med minimum 5x5 m plan yta i centrum i båda fallen.

Besättningen har ambitionen att komma så nära den transport-behövande som möjligt.

En inventering av lämpliga platser på andra delar av våra öar kommer att ske. Den som har topografiska förutsättningar på sin egen tomt kan själv iordningsställa en landningsplats där för alla eventualiteters skull.

Gunnar Huss

Åsknedslag på Krokholmen

Den 14 augusti drabbades Mefjärd av ett kraftigt åskväder under sommaren och över hela ön hördes en kraftig knall. Hos oss på södra ön slogs jordfelsbrytaren ut men efter att ha aktiverat den igen och åskvädret dragit förbi tänkte vi inte mer på det.

Nästa dag ringer det på mobilen och David frågar om jag är ute. Hans mamma och några väninnor har gått ned till östra stranden och har upptäckt att det brinner i en tall som blivit klyvd av blixten. De har ringt 112 och har försökt att släcka.

Det känns som ett bra tillfälle att skarpt pröva öns brandspruta, så jag får tag på Torsten Selligren som hjälper till att lasta sprutan på båten för vidare färd till Krokholmen. Det visar sig lite svårt att komma iland på östsidan så vi får fara runt och lasta av utrustningen i viken och bära den till brandplatsen, vilket var ett drygt jobb. När vi väl var där gick det lätt att få igång sprutan – tack vare vårens demo – och en halvtimmas eftersläckning inleddes. Ornö brandförsvaret kontaktades och de var tacksamma att vi tog hand om släckningen själva.

Vi får tacka Davids mamma med

väninnor för att de uppmärksammade vad som hänt och ett rådigt ingripande. Utan denna insats hade konsekvenserna kunnat bli mycket mer omfattande.

En lärdom och uppmaning:

När liknande kraftiga åskknallar i framtiden hörts i det omedelbara grannskapet - gå gärna ut *när ovädret gått förbi* och försök lokalisera var blixten slagit ner och om en brand ligger och pyr.

Johan Areskoug (1:77)

Förslag till nya stadgar

Styrelsen har gjort ytterligare en revision av det stadgeändringsförslag som lades fram vid förra årsmötet. Detta presenteras på de följande sidorna. De huvudsakliga förändringarna i jämförelse med gällande stadgar är:

- Antalet ordinarie styrelseledamöter ökas och suppleanterna avskaffas
- Tydligare definition av medlemskap och rösträtt
- Regler för arkivering och förbud mot motorfordonstrafik har lagts till
- Striktare regler kring betingsarbete
- I övrigt en modernisering av text och innehåll

Veckan innan årsmötet inkom det ett förslag till ändringar i det då framlagda stadgeändringsförslaget. Detta hann inte behandlas i styrelsen före årsmötet utan har senare diskuterats inom styrelsen. Förslaget var dels att (1) två styrelseledamöter i förening skulle teckna föreningens firma, dels att (2) en fastighet vid samäganderätt skulle behöva rösta med fullmakt om inte samtliga ägare var närvarande. Styrelsen anser att: (1) föreningens firma behöver regelbundet tecknas i samband med kvittens av avier samt vid skrivelser till myndigheter. I dessa fall är det ytterst opraktiskt att det skulle behövas två namnteckningar varför förslaget avslås.

(2) Om föreningen i samband med en medlemsomröstning skulle behöva hålla reda på alla eventuella samäganderätter ålägger detta ett orimligt ansvar på förening och styrelse. Ansvar att varje fastighet (vid samägande) inbördes har enats om hur de skall rösta måste ligga på den enskilda fastigheten. Förslaget avslås i sin helhet men en tillägg görs att en fastighet kan rösta via fullmakt.

Synpunkter, förslag och kommentarer kring stadgarna skall vara styrelsen tillhanda senast den 31 december 2013.

STADGAR FÖR MEJÄRDS SPORTSTUGE FÖRENING

§ 1 Föreningens firma och ändamål

Föreningens namn och firma är Mefjärds Sportstugeförening med säte Mefjärd 1, 130 55 ORNÖ i Haninge kommun, Stockholms län. Föreningen är registrerad som ideell förening med organisationsnummer 812400-0418.

Mefjärds Sportstugeförening har till ändamål :

- ▲ att tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen,
- ▲ att förvalta föreningens egendom och därvid bl a svara för skyddet och underhållet av till stamfastigheten Mefjärd 1:1 hörande stigar, byggnader, bryggor, brunnar, allmänna platser och fiskevatten, vilka av föreningen övertagits och förvärvats,
- ▲ att befrämja åtgärder för att skydda naturen och vidmakthålla områdets skärgårdskaraktär, samt
- ▲ att i övrigt verka för medlemmarnas allmänna trevnad.

§ 2 Medlemskap

Medlem i föreningen är endast ägare av fastighet som avstyckats från stamfastigheten Mefjärd 1:1. Medlem skall snarast vid inträde meddela föreningen adress(er), telefonnummer och mailadress(er) och den huvudadress dit inbetalningskort, information etc skall skickas samt därefter hålla föreningen uppdaterad om ändringar i dessa uppgifter.

§ 3 Styrelse

Ledningen av föreningens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av sju ledamöter. Dessa väljes på föreningens ordinarie årsmöte, varvid ordförande väljes särskilt. Styrelsen konstituerar sig själv.

Styrelsen är beslutsför när de vid sammanträdet närvarandes antal överstiger hälften av hela antalet ledamöter. För giltigheten av fattade beslut fordras, då för beslutsförhet minsta antalet ledamöter är närvarande, enighet i besluten.

§ 4 Arkivering

Rättsligt bindande och historiskt värdefulla handlingar och dokument skall på ett säkert sätt arkiveras genom styrelsens försorg. Styrelse- och föreningsmötesprotokoll inklusive bilagor, avtal, korrespondens, informationsblad och övriga för föreningen väsentliga handlingar skall arkiveras i systematisk ordning och på ett betryggande sätt. Styrelsen skall inom sig utse arkivansvarig ledamot.

§ 5 Valnämnd

Förslag till styrelseledamöter lämnas föreningen av en särskild valnämnd, som består av tre medlemmar utanför styrelsen, varav en sammankallande och en suppleant.

§ 6 Firmateckning

Föreningens firma tecknas av ordföranden, vice ordföranden och kassören var för sig.

§ 7 Avgifter, reparationsfond mm

Varje fastighet erlägger årligen senast den 30 april till föreningen en årsavgift som avser att täcka kostnader för föreningens

utgifter för underhåll och förvaltning av föreningens egendom (inklusive reparationsfond), administration, skatter, försäkringar, möten och sammanträden etc. Årsmötet fastställer årsavgiftens storlek.

Till reparationsfond avsättes medel för att kunna hantera oförutsedda utgifter t ex i samband med en havererad brygga. Den årliga avsättningen till reparationsfonden fastställs av årsmötet. Fonden skall inte tas i anspråk för löpande utgifter.

§ 8 Ordningsregler

All motorfordonstrafik på ön är förbjuden. Om medicinska eller andra speciella skäl föreligger kan styrelsen ge skriftlig dispens från detta förbud.

§ 9 Skötseldagar

Medlemmarna är genom föreningen delägare i de allmänningar och de stigar, bryggor och andra anläggningar för gemensamt bruk som finns på öarna. För att säkerställa en tillfredsställande skötsel av föreningens egendom är varje fastighet därför skyldig att minst en dag per år bidra med eget eller annans arbete (= ett dagsverke). Dagar för skötsel beslutas av årsmötet.

I undantagsfall kan en fastighet, som av giltiga skäl inte kunnat delta i någon av årets allmänna skötseldagar, ansöka hos styrelsen om ett betingsarbete för att fullgöra sin dagsverksskyldighet. Om styrelsen kan finna ett lämpligt betingsarbete kan fastigheten fullgöra sitt dagsverke enligt de instruktioner styrelsen ger beträffande tid och omfattning.

I annat fall skall den fastighet som ej varit representerad på skötseldagarna betala en dagsverksavgift, vars storlek årsmötet

bestämmer. Styrelsen kan om särskilda skäl föreligger befria medlem från dagsverksskyldighet och –avgift.

§ 10 Revisorer & revision

Föreningens räkenskaper, som löper kalenderårsvis och styrelsens förvaltning granskas av två revisorer, vilka jämte en suppleant utses vid årsmötet. Räkenskaperna skall vara färdiga för granskning senast den 1 februari varje år.

§ 11 Rösträtt

Varje fastighet har en röst. Fastighetsägare kan företrädas genomskriftlig fullmakt.

§ 12 Motioner

Medlem kan genom motion väcka förslag rörande föreningens verksamhet. Motion, som skall behandlas på ordinarie årsmöte, skall vara styrelsen tillhanda senast under januari månad. Styrelsen skall bereda och skriftligen yttra sig över avgivna motioner och bilägga såväl motioner som yttranden till årsmöteskallelsen.

§ 13 Föreningens sammanträden

Mom 1 Årsmöte hålls under första kvartalet i Stockholm. Extra sammanträde hålls i Stockholm eller på Mefjärd, då styrelsen finner detta erforderligt eller minst tjugo av föreningens fastigheter skriftligen begär detta.

:

Vid årsmötet skall följande ärenden behandlas:

- ▲ Anteckning av närvarande medlemmar och företrädda fastigheter

- ⤴ Fråga om kallelse till årsmötet skett i stadgeenlig ordning
- ⤴ Val av ordförande och sekreterare vid årsmötet
- ⤴ Val av två justeringsmän att jämte ordförande justera mötets protokoll
- ⤴ Verksamhetsberättelse
- ⤴ Revisionsberättelse
- ⤴ Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- ⤴ Framställan från styrelsen eller motioner från medlemmarna
- ⤴ Beslut om budget för det löpande året samt därav följande årsavgift
- ⤴ Fråga om obligatoriska skötseldagar samt dagsverksavgifter
- ⤴ Val av styrelseordförande för en tid av två år
- ⤴ Val av sex styrelseledamöter för en tid av två år, varav halva antalet väljes vartannat år.
- ⤴ Val av två revisorer jämte en suppleant
- ⤴ Val av två ledamöter, varav en sammankallande samt en suppleant till valnämnd
- ⤴ Övriga ärenden

Mom 2 På sammanträde bör som regel ej andra frågor avgöras än de som finns angivna i kallelsen till sammanträdet. Fråga som fordrar skyndsam handläggning, får dock alltid avgöras på sammanträdet om nio tiondelar av de representerade fastigheterna så beslutar.

Mom 3 Om ej annat sägs i dessa stadgar fattar föreningen sina beslut med enkel majoritet efter öppen omröstning bland de närvarande representerade fastigheterna, eller om så begärs, efter slutna omröstning.

Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst utom vid slutna omröstning, där liksom vid val lotten skiljer.

Mom 4 Vid alla sammanträden förs protokoll. Årsmötesprotokoll (och övriga protokoll från föreningsmöten) skall, efter justering, tillsändas samtliga medlemmar.

§ 14 Kallelse

Kallelse till årsmötet eller extra föreningsammanträden sker per post eller e-post senast tio dagar före sammanträdesdagen. I kallelsen skall anges de ärenden som mötet skall behandla.

§ 15 Stadgeändring

Beslut om ändring av föreningens stadgar fattas vid två på varandra följande föreningsammanträden, varav det ena skall vara ordinarie årsmöte. Stadgeändringsförslaget skall vara likalydande vid båda dessa tillfällen. Vid det sammanträde, som sist äger rum, måste minst två tredjedelar av de representerade fastigheterna efter omröstning biträda beslutet.

§ 16 Föreningens upplösning

Beslut om föreningens upplösning fattas vid två på varandra följande föreningsammanträden, varav det ena skall vara ordinarie årsmöte. Vid det sammanträde, som sist äger rum, måste minst två tredjedelar av de representerade fastigheterna efter omröstning biträda beslutet. I beslutet skall ingå särskilt beslut om dispositioner av föreningens tillgångar och gemensamma egendom mm.